

**Rev. Patr. Joannis Laurentii Berti, Ord. Eremit. S.
Augustini, Theologia Historico-Dogmatico-Scholastica,
Seu Libri, De Theologicis Disciplinis**

Berti, Giovanni Lorenzo

Monachii [u.a.], 1749

Caput XVII. An recte tria Capitula tanquam Nestoriana fuerint proscripta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83684](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-83684)

C A P U T XVII.

An reste tria Capitula tanquam Nestoriana fuerint
proscripta.

S U M M A R I U M .

I. 2. 3. & 4. Ponuntur præliminaria ad pro-
positionem.

5. & 6. Probatur, tria Capitula merito fuisse
damnata.

7. & seqq. Variis satisit objectionibus.

1.
Statu quo
tionis. R ECEPTO in Ecclesiæ communionem Theodoreto in Synodo Chalcedonensi, ut diximus supra, Origenistæ auctore Theodoro Cæsareæ in Capadocia Antistite, ad ultiōnem eorum, quæ contra Origenem gesta fuerant, curarunt novas excitare turbas impellendo Justinianum Imperatorem ad damnationem trium Capitulorum, ut prædictæ Synodi Chalcedonensis elevarent auctoritatem. Moverunt autem piissimum Imperatorem fraude, ac prætextu comprimendi sectam Acephalorum, eosque ad Ecclesiæ communionem adducendi, qui ab Alexandrino Episcopo quod receperisset Chalcedonensem Synodus rebelarant, Acephali ideo appellati, quia sine Capite dogmatizabant. Sunt autem tria Capitula, Theodoreti scripta contra Anathematismos Cyrilli, Ibæ Edeseni Archiepiscopi Epistola ad Marim Persam, & Theodori Mopsuesteni, quem supra diximus Nestorii magistrum, scripta, quæ *Judicæ Nuga*, ac *maledicta* appellantur. Horum autem Capitulorum disquisitio, quamvis multo post damnatam Nestorii hæresim tempore fuerint discussa, hoc à nobis loco instituitur propter maximam, quam habet cum ipsa Nestoriana hæresi affinitatem. Itaque adversus tria Capitula Justinianus Edictum promulgavit anno juxta Baronium 546. juxta Garnerium 545. juxta Norisium verò anno 543. aut initio sequentis. Norisio subscrivendum est, cum Imperatoris Edictum rescripto firmaverit Eupremius Antiochenus, qui è vivis decepsit anno 544. Vide Norisium de v. Synodo cap. 3. Pagum ad an. 546. & defensionem dissertationis Norisianæ editam à Ballerini Tom. IV. pag. 1002.

2.
Divisio Ec-
clesæ. Divisa est ob Imperatoris edictum in partes Ecclesia; nam illud Orientales re-cepserunt, ac Occidentales stererunt pro-tribus Capitulis, rati horum damnatio-ne decurtari Synodum Chalcedonensem, ejusque fidem imminui. Vigilius adversus tria Capitula *Judicatum* edidit anno 549. atque illud misit ad Mennam Patriarcham Constantinopolitanum, con-

testatus se tria Capitula condemnare *sal-va Synodo Chalcedonensi*, & existimans hac ratione satisfactum iri utriusque parti, Orientalium, quod tria Capitula proscriptissent Occidentalium, quod nul-latenus Chalcedonensis Synodi minueretur auctoritas. At aduersus Vigilius *Judicatum* stererunt quāplurimi, præ-sertim Facundus Episcopus Hermianen-sis, cuius extant pro defensione trium Capitulorum libri XII. ad Justinianum Imperatorem. Justinianus, qui anno 546. Synodum indixerat, quam ob cau-sam Vigilius perrexerat Constantinopolim, videns rem longius protrahi, nam absque Occidentalium Episcoporum in-terventu noluerat Pontifex sententiam Synodaliter pronuntiari, atque ex alia parte ob Vigilius Judicatum dissidiis per-crebrescentibus, sollicitatus à Theodo-ro Cappadoce tria Capitula condemnavit affixo edito in Placidana domo, & Episcopis omnibus tum Græcis, cuius La-tinis evocatis. In hoc Edicto asseritur Theodori nomen deletum è sacris Eccle-siæ Mopsuestenæ diptychis; quod com-pertum fuerat in Synodo Mopsuestena celebrata anno 550. ideoque editum istud diversum est ab eo, quod promulga-tum diximus anno 544. aut sub finem præcedentis, atque editum est anno 551.

Vigilius perspiciens Theodorum Cap-padocem omnia moliri, atque his vi-
3.
Restitutus Im-
lentiis detineri Occidentales ne conveni-
peratori Vi-
rent Byzantium, acerrime Edicto resti-
git, suspensis ab Apostolica Sedis com-
munione iis, qui Edictis Justinianæs præ-
berent assensum: in Theodorum ac Men-nam sententiam dixit habito congressu Italorum Episcoporum: quam tamenpa-ci consulens minime duxit publicandam:
fugitque eodem anno 551. Chalcedonem,
non ut Baronius scripsit, anno elapo-
Justinianus proximo anno 552. videns ni-hil firmari posse Romano Pontifice relu-
ctante, eundem per Legatos convenit,
ut publica accepta fide rediret Constanti-nopolim: sed renuit Pontifex rerum cir-cumstantiis inspectis. Proximo anno 553.
rogatus ab Eutychio Patriarcha Constan-tinopolitano, ab Apollinari Alexandrino,

Domino Antiocheno, & Elia Thessalonicensi, ut Concilium tandem celebraret, & trium Capitulorum causam definiret, collaudata ipsorum fide, annuit, ut *fatio regulari conventu*, & servata *aequitate* eadem causa discuteretur. Conscientiente itaque Vigilio celebrata est v. Synodus generalis praedicto anno 553, cui tamen ob parvum numerum Episcoporum Occidentalium ipse Vigilius minime interfuit. In Collatione iv. habita die 12. Maji, & in v. habita die 17. ejusdem mensis, ut demonstrant Baluzius, & Pagius, lecta fuere scripta adversus Theodorum, ac Theodoretum, & Collat. vi. habita die Maji 19. discussum est Capitulum 111. scilicet Ibae Epistola. Collatione viii. habita die 2. Junii, aut 4. ut contendit Balagius, Capitula fuerunt damnata.

4.
Editione VI. quo Synodi acta exauctoraverat, propter quod non expectatis Occidentibus Synodus coacta esset ex majori numero Græcorum Patrum, nec subeundum esset novum examen Theodoro, Theodoreto atque Ibae; quorum ille in pace Ecclesiæ obierat, licet pessima dogmata aliquando asseruerat, hi autem, scilicet Theodoretus & Ibas à Synodo Chalcedonensi fuerant absoluti, ac dignitate pristina decorati. At *Constitutum Vigili* in Synodo, quidquid causie fuisse rit, lectum non esse demonstrant adversus Baronium Petrus de Marca in dissert. de Vigili decreto pro Confirmat. v. Synodi, & Pagius ad annum 553. num. xv. Cæterum Vigilius, qui in *Judicato* prius tria Capitula condemnaverat, postmodum Theodori fraude detecta diu haesitaverat, & Synodus etiam illius artificio sollicite, nec datis induciis coactam praedicto *Constituto* abrogaverat; eandem Synodus approbavit vel eodem anno 553. ut scribit Norisius in dissert. de v. Synodo Cap. 8. vel proximo anno 554. ut ex altero *Constituto* Vigili edito pro damnatione trium Capitulorum affirmat Pagius in hunc annum num. 4. Eadem Synodus v. confirmarunt alii Romani Pontifices, ut dicam infra. Ex his liquet Controversiam de Trium Capitulorum damnatione amplissimam esse, & plurimarum rerum contingentia, ac difficultate gravissimam. Legi de ea poterunt Norisius & Lopus in Dissert. de v. Synodo, Nat. Alex. dissert. 1v. in vi. sœcul. Facundus Hermian. cum notis Sirmondi, Garnerius dissert. 4. de v. Synodo in Auctario Theodoreti, Pagius in not. ad annos su- pricitatos, & Pagius alter in Vigilio, prælaudata defensio dissertationis Norisianæ;

& Notæ Variorum ad sect. 103. Anasta- si Tom. 3. pag. 278. & sequentibus. Nos proxima thesi ea comprehendere curabimus, quæ quæstionem hanc dirimant, & quæ eidem conglomerantur sufficien- ter explanent.

PROPOSITIO. Fuerunt tria Capitula me-rito, ac jure damnata a. v. Generali Propositio, Concilio tanquam Nestorianæ.

Ejusdem Concilii definitione, fide te. Probatur, stium omni exceptione majorum, atque ex ipsa trium Capitulorum doctrina hæc propositio firmatur. Ac prior argumen-tatio sit: Extra omnem controversiam positum est Synodum v. post accuratam trium Capitulorum discussionem eadem in octavo confessu damnavisse. Canone enim xi. intortum est anathema in eos, qui defendunt *impium Theodoreti Mop-suestenum*, qui dixit alium esse Deum Verbum, & alium Christum. Canone xiii. in eos, qui defendunt *impia Theodoreti conscripta*, quæ contra rectam fidem, & contra primam Epiphysianam sanctam Synodum, & sanctum Cyriillum, & duodecim ejus Capitula expulsit. Canone demum xiv. in eos, qui defendunt *Epistolam*, quam dicitur Ibas ad Marinum Persam bæreticum scriptissime, quæ abnegat Deum Verbum de sancta Dei Genitrice semper Virgine incarnatum, & hominem factum esse, dicit autem purum hominem ex ipsa na-tum, quem Templo vocat. Atque hæc sunt tria Capitula Nestorianam, ut liquet hæresim continentia: ideoque nonnisi v. Generalis Synodi sententiâ spretâ possunt propugnari. Neque vero audiendi sunt, qui reponunt Quintam Synodum toleratam potius esse, quam approbatam. Enim vero constat Vigilium Papam re maturius discussa, Epistola decretali data ipsomet anno post Conf. Basili 12. id est 553. quæ extat Tom. vi. postremæ Collect. Con-cil. pag. 239. rescissis actis omnibus, qui bus v. Synodum exauctoraverat, & *Constituto* abrogato, trium Capitulorum damnationem confirmasse; ut demonstrat cap. vi 11. illustris Norisius: cui duo addi-mus, Liberati scilicet Breviarium cap. 23. ubi recitantur hæc Vigili verba: *Anathe-matizamus Paulum Samosateum, Dioſco-rum, Theodorum, Theodoreum, & omnes,* qui eorum statuta coluerunt, vel colunt, eodem Volum. Conc. pag. 456. necon *Constitutum Vigili* erutum à Baluzio è ve-tusto Codice Biblioth. Colbertinæ, in quo num 28. legitur: *Praedita igitur tria impia Capitula anathematizamus at-que dannamus, id est, Epistolam, quæ dicitur Ibae ad Marinum Persam, in qua nefandæ superius designatae blas-phemiae continentur, & impium Theo-*

Theodorum Mopsuestenum cum nefandis ejus conscriptis, & quæ impiæ Theodoratus conscriptis &c. Vide cit. Volum. pag. 310. Datum est autem hoc Vigilii Constitutum VII. Kalendarum Martium anno 12. post Consulatum Basili, id est, anno 554. & germanum, & genuinum esse, neque a stylo Vigilii dissentire consentiunt Eruditi cum Pagio ad hunc annum num. 4. Quare nullus jam ambigit, quin Vigilius approbaverit Quintam Synodum, ac proscripterit tria Capitula. Extat eodem Volumine pag. 259. liber Pelagii 11. sive Epistola ad Eliam Aquileensem, & ad Istria Episcopos, qui consentire renuebant trium Capitulorum damnatione: in qua Pelagius Epistola non solum tria Capitula anathematizantur, verum etiam v. Synodi collationes in Epitomen rediguntur, atque ex testibus, scriptisque ipsorum refutantur Theodorus, Theodoretus, & Ibas. Et ne alia producam, S. Gregorius Magnus pluribus in Epistolis Quintam Synodum approbat, præsertim 36. lib. 2. in qua etiam laudat præcitatum Pelagi librum; & Ep. 24. lib. 1. ubi ait: *Quintum quoque Concilium pariter veneror, in quo Epistola, quæ Iba dicitur, erroris plena reprobatur: & Theodorus personam Mediatoris Dei, & hominem in duabus substantiis separans ad impietatis perfidiam cecidisse convincitur. Scripta quoque Theodoreti, per quæ beatissimi Cyrilli fides reprobatur, ausu de mentie prolata refutantur.* Atque his non tantum ostenditur justa trium Capitulorum damnatio, sed etiam Quintæ Synodi asseritur auctoritas.

6. Alterum argumentum est hujusmodi. Confirmatur. De Theodoro Mopsuesteno scribit Proclus Constantinopolitanus laudatus in libro Pelagii, & in Epistola ad Joannem Antiochenum persuasissime illum Nestorium, quod filius Dei vivi, qui de Sancta Virginine Maria natus est, non est qui ex Patre natus est Deus Verbum. Cyrilus Alex. in Epistola ad Lamponem Presbyterum appellat eundem Theodorum patrem Nestorii. Habuisse consonantem Nestorii perfidiis intellectum, scribit in Epistola ad eundem Cyrillum Rabbula Edessensem Ecclesiae Antistes, ubi afferit Theodorum primum omnium affirmavisse, non esse vere Dei genitricem sanctam Virginem, tanquam Deo Verbo non suscipiente secundum nos nativatem. Hefychius Hierofolymitanus in Eccles. H. ait Theodorum senectute jam cana debilitatum libros scripsisse adversus Domini apparitionem: quo in libro

tradebatur, hunc non incarnatum Verbum, sed hominem per vitæ profectionem, & passionum perfectionem conjunctum Deo Verbo. Plura aliorum judicia extant Collat. 5. Synodi quintæ. Eundem Theodorum expunctum è sacris Mopsuestenæ Ecclesiae diptychis constat ex Synodo Mopsuestena celebrata anno 550. cui præsedit Joannes Episcopus Anazarbi, seu Justinopolis. In hac enim Synodo die 17. Junii recognita fuerunt diptycha, nec ad inventum in iis Theodori nomen: imo Martyrius presbyterorum proiectissimus, & qui à 60. annis in Ecclesia Mopsuestenæ Clero militabat, sacramento testatus est, nunquam inter Episcopos in diptychis enumeratos nomen se Theodori audivisse; ideoque jam ab anno 490. Theodorus è sacris diptychis fuerat expunctus. Idem Theodorus numeratur inter Nestorianos in legibus Theodosii & Valentiniani recitatis eadem collat. 5. & denique ipse facundus Herm. in conventu Constantiopolitanu, apud Lupum dissert. de v. Synodo cap. 4. simpliciter testatus est, se à contradicentium communione subtraxisse, non propter Theodorum, sed propter Theodoretum, & Ibam. Imo lib. 2. cap. 2. scribit, adjecta tamen particula ut aijunt, Theodorum magistrum quidem Nestorii fuisse, majore autem quam ille impietate blasphemasse. De Theodoreto actum capite præcedenti. Ibam vero non solum Clerici Edesseni & Monachi, sed & primates, & clari militia non semel accusarunt, quod Theodori scripta omni plena impietate transflisserat lingua Syrorum, & ubique disseminasset, ut constat ex Collat. vi. Concilii v. pag. 133. In Constituto autem Vigilii num. 2. pag. 285. apertissime demonstratur ipsum Ibam in Synodo Chalcedonensi Act. 5. denegasse suam esse Epistolam ad Marim Persam, affirmando se in secundi Ephesini Concilii nefariis gestis injuritiam ab Eutychete fuisse per pessum ob falsa figura: unde ait Vigilius, quod si apud Judices ab Iba editam doceri potuisset Epistolam, aut ab Adversariis comprobatum esset, quia ejusdem Iba fuerit, aut ipse Ibas, quia ejus fuerit, fuisset confessus, nunguam eorum sententia Ibas meruisset absolvi. Ex quibus adverte, quam prudenter quinta Synodus Romanique Pontifices reicerint Epistolam, quam dicitur Ibas scripsisse, cum non sit penitus exploratum Ibam ipsius Epistolæ fuisse auctorem. Ea tamen ejusdem Iba aut vera, aut falsa excusatione liquet esse impiam, hereticam, Nestorianam. Tertiò probatur

æqua

æqua trium Capitulorum damnatio ex illorum doctrina. Theodorus enim in Symbolo recitato Collat. 4. v. Synodi pag. 64. docet ideo non dici duos filios, quoniam Christus cum Deo Verbo habet conjunctionem, & communionem bonoris, item nominationem filii & Domini, aperte denegata substantiali unione. Lib. vi. in Joannem sribit Dei nomen Christo non convenire, nisi quatenus est *Templum Dei Verbi assumptum pro salute hominis*. In Evangelium Lucæ ait, Christum dici filium dilectum, *solum per adoptionem in Baptismate*, secundum comparationem *Judaicæ adoptionis*, nam & ad illos dictum est, *Ego dixi dii estis, & filii excelsum omnes*. In III. libro contra Apollinarium inquit: *Non existimandum est Deum de Virgine natum esse, &c.* Plura in citata Collat. v. collecta partim à Monachis Armeniæ, partim vero à Benigno Episcopo Heraclæ Pelagoniæ. In Epistola Iba, ne repetamus quæ supra de Theodoro dicta sunt, de Theodoro Mopsuesteno legitur, *Beatus Theodorus prædicator veritatis, & doctor Ecclesie*: de Cyrillo autem, *Cyrillus lubricavit & inventus est cecidisse in dogma Apollinarii: & hæc profertur ratio, quia non ponit differentiam inter templum, & habitante in eo*. Ephesini quoque Patres dicuntur ab eodem Cyrillo *veneno obsecante seduci*. Epistola itaque ad Marim Perſam ab Iba, ut fertur, conscripta scatet hæresi Nestorianæ, atque in Cyrilum, & sanctam Ephesinam Synodus atrocissimis injuriis. Ex doctrina itaque trium Capitulorum, ex testibus fide dignissimis, & ex Quintæ Synodi auctoritate satis compertum atque exploratum est, tria Capitula servato æquitatis jure suisse damnata.

OBJECTIONUM ENODATIO.

Prima objectio in trium Capitulorum defensionem potest hac ratione compigi. Damnatio trium Capitulorum facta est abrupte, inconsiderate, imprudenter, nec illam cohonestare potest Synodi v. sententia. Principio enim, ut diximus, tria Capitula damnavit Justinianus impellente Theodoro Cappadoco homine Origenista, & dissidiorum, quæ Græcam Latinamque Ecclesiam vexarunt, auctore. At damnatio à sacerdotali Principe, & illegitimo Ecclesiastico rum dogmatum judice prolatæ haberi nequit rata & firmissima, dolo maxime hominum improborum extorta. Quinta autem Synodus eodem Imperatore jubente coacta est, Vigilio

Romanæ Ecclesie Pastore refragante, & invito: qui & adversum ipsam Synodum edidit Constitutum quælibet ejus acta exauctorando. Si posterioris avi Pontifices, ut Pelagius II, ac Magnus Gregorius quintam Synodum approbant, nec viderunt Constitutum Vigili, nec deprehenderunt adversariorum fraudem, qui Vigili Synodicam Epistolam, qua tria Capitula proscribuntur, licet suppositiam ac spuriā, temere actis Synodi inferuerunt. Atque ita Vigili successores errore facti comprobarunt trium Capitulorum damnationem supposita decretali Vigili: qua in re nullatenus Romani Pontificis derogatur auctoritati, quoniam gravissima de tribus Capitulis controversia non spectat dogma Nestorianum, jam profligatum atque prescriptum, sed facti questionem de Theodori, Iba, & Theodori personis aut damnandis, aut absolvendis: atque in questionibus istiusmodi potest Romanus quoque Pontifex induci in errorem.

Vigilium quidem non approbasse quintam Synodum, & spuriā esse prædictam Epistolam validis argumentis demonstrat eruditus Garnerius in Au& Theod. dissert. 4. pag. 535. Sunt autem quæ sequuntur. Primum in hac Epistola testatur Vigilius se diaboli dolo impulsum multa loquendo & scribendo disseruisse, ac subtraxisse se à fratribus communione: quæ Vigilius integratem, animique constantiam plurimum dedecent. Ad hæc ait tunc factam pacem Ecclesiarum; quod liquet esse falsissimum. Deinde cum Vigilius paulo ante ediderit adversus v. Synodum *Constitutum*, hoc rescindendo levissimi animi, nimisque in mutanda sententia facilitatis præbuisset indicia. Præterea ait secutum à se exemplum Augustini, qui propria scripta retractavit; cum non sit instituenda inter Ecclesia Caput, privatumque doctorem comparatio. Accedit, quod Justinianus Sacra data Chalcedone pridie Idus Julias anno 553. jussit Vigilius nomen è facris deleri diptychis, eundemque Vigilium quinquennio detinuit exilio, ad annum felicet 558. ut scribunt Halloxius, Sirmondus, Lupus apud Norisius cap. 8. Inficiatur quidem ipse Norisius Vigilius exilium: at Pagius ad annum 553. num. 23. demonstrat oppositum, cum ex Liberato, qui in fine Breviarii ait depositos, & in exilium missos quintæ Synodo, non consentientes, capite autem 22. scribit Vigilium ab heresi fuisse afflictum: tum ex prædicta Justiniani Sacra, qua Patribus Concilii præcepit, ut à diptychis Vigilium dispungerent. Atque ex

8.
Responso
Garnerii.

7.
Objec&to I.

ex his liquet nunquam Vigilium quintam Synodum approbase.

9.
Responsio
Auctoris.

Resp. minime nos propugnare justam trium Capitulorum proscriptionem ob Justiniani Imperatoris edicta, quæ tamen excusat ex parte optima reducendi ad communionem Acephalos intentio, dannat tamen usurpatæ convocandi Synodum invito Pontifice jurisdictio, & in humana erga Vigilium, lœva, & violenta tyrannis; sed illam proscriptionem defendimus ob Synodi quinta auctoritatem, firmissimumque Apostolicæ Sedis iudicium. Laudatae Synodi celebrationem factam Vigilio refragante legitimam non fuisse fatemur: post Romanorum Pontificum approbationem, non esse recipiendam negamus. Falso est causam trium Capitulorum inconsiderate ac tumultuarie peractam. Perlecta enim fuerunt innumera Scriptorum Theodori fragmenta, producta testimonia, revisa præcedentium Conciliorum acta, & habita rerum omnium accurata inquisitio. Garnerius ipse dissert. 3. de fide Theodoreti p. 465. acerrime illos redarguit qui afferunt canones, sive trium Capitulorum anathematismos aut adulatoria ex Justiniani scripto desumptos, aut temere conditos causa non attente discussa. Ac sufficit, ut id perspiciatur, oculos in Codicem memorata Synodi conjiceret. Cur Virgilius *Constitutum* pro tribus Capitulis emiserit, & in variis sententias visus fuerit distractus, docet in Epist. ad Episcopos Istræ Pelagius II. pag. 265. quoniam scilicet, *Latini homines, & græcitatibus ignari errorem tarde cognoverunt*: unde Pelagius infert tanto eis celerius esse credendum, quanto eorum *constantia*, quo usque verum cognoscetur, à certamine non quievit. Loquitur autem de Vigilio, eique adhaerentibus Episcopis, quorum exemplum ad periculaciam propriam excusantem non servatis celebrabatur Synodus, fovebantur inter Græcos, Latinosque dissidia; cumque sè penumero ad Ecclesiastarum pacem conducat, si proscriptis heresis humaniter agatur cum auctoribus, præfertim vita functis in fidelium communione, ægre ferentibus permultis damnari Theodorum, qui obierat in pa-

R. P. Berti Theol. Tom. V.

ce Ecclesiastarum, & Theodoretum & Ibam à Synodo Chalcedonensi absolutos, sperabat Vigilius eo *Constituto* tumultus compescere, præscribens ut jam dainnato Nestorianismo nihil innovaretur. Postquam vero Vigilius *Constitutum* hæc non produxit, & Theodoreti ac Theodori nomen in dies audacieores reddebat Origenistas, Nestorianos, atque Schismaticos, necessum fuit tria Capitula proscribere, quod fecit laudata Epistola Synodica; & etiam Synodum approbare, quod præstit altero *Constituto*, proximo anno 554. Nec unquam in dogmate Vigilius à se ipso dissentit; nam tria Capitula jam damnaverat in *Judicato* anno 548. *Constitutum* vero, quo exauctoratah acta v. Synodi editum economia causa, & pacis consilio, nec facta damnatione Synodali trium Capitulorum, provide prudenterque rescidit. Ipsum autem *Constitutum* neque in Synodo lectum & discussum fuit, neque tria Capitula iudicio peremptorio ac definito damnabat, ut demonstrat vir doctissimus Joseph Augustinus Orsi lib. 1. de Rom. Pontif. Auct. cap. xx. art. 2. & 3. in eo quippe de personis tantummodo actitatum est, neque aliquid sub anathematis poena propositum. Quod vero scribit Halloixius, hoc *Constitutum* ignotum fuisse Pelagio II. falso evincitur ex hujus responsione ad Episcopos Istræ superius citata, & pluribus refutatur à Norisio de v. Synodo cap. ix. §. 4.

Approbatam v. Synodum à Vigilio non solum constat ex Synodica ejus epistola eruta anno 1276. e vetusto Codice Vaticano à Leone Cinommo, sed etiam ex *Constituto* edito à Baluzio, de quo supra, ex Epistola Pelagi II. & ex antiquorum omnium consensu; unde concedi posset spuriam esse præcitatam Epistolam, neque hinc aliquid adversum v. Synodum concluderetur. At quoniam nihil probant Garnerii conjectura, brevi illas refellam. Principio falso est scripsisse Vigilius se à diabolo fuisse impulsum; cum afferat tantum suadente humano generis inimico plures propositum suum implere studuisse, etiam nomine ipsius Vigili: unde coactus fuerat multa loquendo, & scribendo differre. Vide cit. Tom. vi. Conc. pag. 239. Deinde afferendo pacem tunc esse factam, nihil falsi narravit; non quod redissent ad communionem cum Orientalibus Episcopi Illyrici, & Africa, ut sentit Natalis Alexander in Synopsi H. Eccl. Sæc. vi. art. 9. constat enim diu schismata viguisse, sed quia in v. Synodo communi, & generali anathema

T

te

*te rejecti sunt Origenes, & Theodorus Mopsuestias Episcopus, ut inquit Cyrilus Scythopolitanus in Vita S. Sabæ, citatus A&t. 1. septimæ Synodi: quo in loco Cy- rillus etiam assertor quatuor Patriarchas concordi animo damnationem hanc approbase. Ad tertium dicimus Constitutum Vigilii, si spectentur rerum circumstantiae, non esse levis animi argumen- tum, sed prudentissimam vigilantissimi Pastoris curantis pacem Ecclesiæ cœconomiam, ac simul Sedis Apostolicæ ad- versus illos, qui absque illius auctorita- te cœcumenicam Synodum congregant, æquissimam protestationem, ut dictum supra. Quod sequitur nimium est futille; quoniam retractare Constitutum, in quo diximus latam non esse peremptori- am sententiam, & in hoc imitari bea- tissimum Augustinum, non infringit Apo- stolicæ Cathedræ firmitatem, sed com- monstrat Vigilii humilitatem, sapien- tiam, ac sedulam veritatis perquisitio- nem: quamquam facta mentione Augu- stinensis retractionum, hec de le Vi- gilius proloquitur gravi ac Pontifice digna oratione: *Nos quoque similiter illos exemplis incitati, in controversia trium Capitulorum supra memoratorum nun- quam desistimus, quin investigaremus quid de prædictis capitulis in Patrum nostro- rum literis verius inveniri posset;* quibus verbis constat exemplum Augustini ad significandam potius assiduum rerum inspectionem, quam pristinæ revocatio- nem sententiae, fuisse à Vigilio pro- ductum.*

II.
De Sacra Ju-
stiniani
non conve-
niunt esu-
diu.

Julias Chalcedone, ac de nomine Vigili delecto è sacris diptychis, ejusque exilio, non convenienter erudit. Baluzius qui Justiniani literas septimæ Collationi inseruit, eas enim adinvenit una cum Præfatione Constantini Quæstoris habita in eadem Collatione, in qua Imperatoris jussu literæ Patribus exhibet, & lectæ fuerunt, necnon Pagius ad an. 553, genuinas agnoscent; & idcirco idem Pa- gius recedit à sententia Noris negantis Vigilium deportatum fuisse in exilium. At argumenta plura evincunt Sacram illam Justinianeam esse adulterinam ac spuriā, atque illud in primis, quod legi non potuit Constantinopolis vii. Kal. Junias Epistola data pridie Idus Julias ejusdem anni Chalcedone, nec ejusdem Epistolæ mentio fiat in Collatione viii. ubi singula præcedentia Acta commemo- rantur, neque in ulla Conciliorum edi- tione ante Baluzium, neque in aliquo vetusto Codice; quod in ea denique fal- sum narretur, Vigilium scilicet trium

Capitulorum defensores à sua commu- nione repellere, quod nec Justinianus Synodo significasset, cum id obstatet po- tius, quam conferret eorundem Capi- tulorum tanta anxietate animi questæ condemnationi: de qua te legi poterit Defensio dissert. Norisiana cap. 6. & P. Orsi cit. Capit. xx. art. 3. Atque ita persistit sententia Norisii improbantis exilium Vigilii, nam Liberatus in fine Breviarii, ubi de exilio loquitur, Vigilii non meminit, afflictumque à Justiniano ante absolutam quintam Synodum nullus negat. Verum quidquid sit de Justinia- ni *Sacra*, & de exilio Vigilii, omni pro- cul dubio Justinianus anno 554. erat ani- mo erga Vigilium amico, ut probat ex sanctione ejusdem Imperatoris recitata post Novellas exitius Noris: ideoque Vigilius anno 554. Synodum confirma- verat: quod ad præsens sufficit insti- tutum.

Dices: At damnationi trium Capitu- lorum, tameti in quinta Synodo pera- Urgeur ob- jectio.
cta sit, possumus refragari. Primo quia hæc quæstio non circa dogma versatur, sed circa factum; in quo etiam Genera- lis Synodus, & Summus Pontifex erra- re potest. Scribit enim lib. 2. Ep. 36. Greg. Magnus, in v. Synodo nibil acti- tatum de fide, sed de Capitulis quibusdam extra fidem, ac de personis tantum. Deinde idem Gregorius literis ad Constantium Episcopum Mediolanensem, qui reduce- re conabatur ad communionem Ecclesiæ reginam Theodelindam seductam à trium Capitulorum propugnatoribus, inquit recte factum, quod Constantius ad Re- ginam non transmiserit Gregorii Episto- lam, pro eo quod quinta Synodus in ea nominabatur, cum inde Theodelinda po- tuisset scandalizari: unde aliam idem Gregorius Epistolam misit, in qua so- lummodo quatuor Synodi laudabantur. Censuit ergo Gregorius dissimulandum esse, si quis nolit Quintam Synodum, ac trium Capitulorum damnationem recipere. Præterea non solum Italiæ Episco- pi, verum etiam Ecclesiæ Hispaniarum, quæ servabant cum aliis Ecclesiis commu- nionem, diu Quintam Synodum repudi- arunt: quod propterea etiamnum vi- detur tolerandum.

Resp. Hanc de tribus Capitulis quæ- tionem non esse de Catholico dogmate, Responde- tur.
quatenus non pertractat absolute fi- de Incarnationis, aut de hæresi Nesto- riana, jam profligata, & proscripta; sed esse de facto dogmatico, in quantum versatur circa libros scatentes eadem hæ- resi, & circa personas ipsius hæreseos dis- seminatrices. Ac in factis dogmaticis Apo- stolicæ

stolicæ Sedis judicium esse inconcussum, peremptorium, irreformabile ostendimus ex hac quoque trium Capitulorum discussione postremo Capite de H. Janse-niana. Postquam ergo latam à v. Synodo sententiam firmavit Vigilius, ei cui libet fidelium erat accedendum, nec ulli contraire fas erat. Quoniam tamen, si Ecclesie omnes impium dogma refellant, non adducitur in magnum discrimen fides orthodoxa; ideo Vigilius principio obliterat trium Capitulorum damnationi; eaque proscriptis, ubi compertum habuit posse ex illorum pervicaci defense recisa errorum portenta iterum germinare. Ob eandem causam ajebat Magnus Gregorius in v. Synodo non actitatum de fide, & dispensative, atque ad tempus permisit ne regina Longobardorum Theodelinda, quam alias constabat piissimam esse & catholicam, v. Synodus commendaretur. Idem cum Hispanis servatum est, causâ economiae, & prudenti dispensatione: nam si v. Synodum repellendo tentassent instaurare damnatas hæreses, debuissent ad illam recipiendam Ecclesiastis censuris compelli. Cæterum Gregorius testatur, se Quintum pariter Concilium venerari; atque istud tanto certioris est auctoritatis, quanto post diuturnam Schismatorum repugnatiam annitentibus summis Pontificibus, & omnibus, quæ objiciebantur, discussis, compertum est à Vigilio firmatum, & ubique terrarum receptum est: quod non diffitetur Garnerius Dissert. 3. de fide Theodoreti pag. 465.

^{14.}
Objicitur 2. Secunda argumentatio erit in defensionem Theodori Mopsuestini, ac primi Capituli. Et primo proferri possunt complurium in laudem Theodori testimonia, præsertim Joannis Antiocheni in Epist. ad Nestorium, Facundi Hermianensis in trium Capitulorum defensione, & Isidori Hispalensis de Viris illustribus.

^{15.}
Responde-
tur. At ad hæc respondeat Summus Pontifex Pelagius II. Plus Synodo primæ Ephesinæ, plus Cyrilli libris, plus Hesychii, quam aliis commodandum. Addit laudatum à Joanne Antiocheno, dum ejus error occultus adhuc & dubius fuit; sed postea omnium pene magnorum Patrum sententias, velut immanem bestiam, quasi crebrescentibus jaculis, fuisse confessum. Profert & exemplum Origenis, quem laudarunt Gregorius Nyssenus, Hieronymus, & Eusebius, constat tamen nihil Origene in Heresiarchis inventore deterius. Addimus per pauca: ac primum Joannem Antiochenum aliquando

R. P. Berti Theol. Tom. V.

errore facti deceptum adhæsse Nestorianis, & Ephesinam Synodum oppugnasse, quod supra vidimus; deinceps Theodorum magnam sibi laudem comparasse Apollinarium infestando, quamvis in oppositum errorem impegerit: tum Facundum Hermianensem fuisse acerrimum trium Capitulorum defensorem, ut liquet ex duodecim libris ab eo conscriptis, completis tamen anno 548. antequam tria Capitula damnarentur, ut testatur Garnerius: Isidorum denique & libros Facundi perlegisse, & errasse quoque scribendo Theodorum purgatum in Concilio Chalcedonensi, in quo nihil actum de ipso Theodoro.

Præterea objici potest, semper Theodorum tanquam Catholicum audivisse, Objicitur 3.
& nunquam è sacris Mopsuestenæ Ecclesiæ diptychis fuisse expunctum. Enimvero diptycha perlecta in Synodo Mopsuestena anno 550. supposita sunt, neque enim extabat in iis nomen Macedonii qui interfuit, & subscriptis Nicæna Synodo, sicut nec Meletii, nec Auxentii: unde Garnerius recte asseruit vetera Ecclesiæ Mopsuestenæ diptycha suppositis novis deperdita, tempore, quo Cnaphæus pulso Calendione invasit Ecclesiam Antiochenam. Etiam edictum Theodosianum contra Theodorum est confictum & spuriū; siquidem tertia parte Concilii Ephesini cap. 45. extat idem edictum absque nomine Theodori. Ad hunc ergo damnandum prolatæ sunt à malevolis adversariis apocrypha monumenta.

Resp. Diptycha Ecclesiæ Mopsuestenæ perlecta anno 550, fuisse vetera, & Responde-

17.
genuina; probata quippe fuere nationatursi Synodo, & sacramento Martyrii presbyterorum provectissimi: cuius aliorumque patrum fidem inique Garnerius vellicat, dum divinans, nullaque fretus ratione inquit supposita nova diptycha Cnaphæi tempore. Macedonius à fide Nicæna, quam pobarat, defecit, & subscriptis anno 345. Sardicensi Arianorum Conciliabulo. Auxentius unus extat in diptychis; alter hujus nominis dicendus est aut Nestorianus, aut Arianus. Meletium pariter Nestorianum fuisse liquet ex Collectione Baluziana Epistolarum Synodicon cap. 92. Horum ergo nomina, quemadmodum Theodori, in diptychis non debebant adscribi. Cur in lege Augustorum perlecta in Concilio Ephesino non reperiatur nomen Theodori, me latet: fortassis tunc necessarium non videbatur mentionem facere hominis vita functi. Decesserat enim Theodorus anno 427. ut demonstrat Norisius lib. 2. Hist. Pelag. cap. 4. affirmatque etiam Garne-

T 2

tius

rius in Auctario Theodorei dissert. iv.
§. 5. Sive anno 429. ut contendit Pagius
ad annum 427. num. xii. In lege autem
Augustorum altera, quae extat etiam in
Actis Concilii Chalcedonensis, expresse
Theodorus commemoratur.

18.
Objicitur 4.

Profertur ad hæc præcipua pro Theodo-
ro defensio. Iniquum videtur præ-
clarum Antistitem, qui in Ecclesiarum
communione fatis cessit, anathemati
subjicere. In mortuos enim sèvire ni-
mia videtur impietas, præfertim cum ad-
versus Theodorum nec Proclus, nec
Cyrillus anathema intorserint. Pervul-
gate huic argumentationi robur adjici-
mus; nam Patres v. Synodi ad damnandum
Theodorum vita functum inducti
sunt momentis frivilis & levissimis. Præ-
cipua, quæso, expendamus. Protulit
Eutychius Josiæ factum, qui ossa eorum,
qui vitulis immolarant, post mortem
effudit atque combussit, 4. Reg. xxiiii.
16. At Josiæ exemplum non est ad rem;
nam qui vitulis immolarant, non dece-
serant in pace Ecclesiarum, ut observat Lu-
pus dissert. de v. Synodo Cap. 2. Et ta-
men Evagrius lib. 4. cap. 38. pag. edit.
Valesianæ 413. scribit. *Hoc ab Eutychio
aptissime dictum esse cuncti qui aderant
censuerunt.* Sextilianus produxit cano-
nem 81. Ecclesiarum Africanarum, quo dicitur
anathematizandum Episcopum post mor-
tem, si hæredes extraneos à consanguini-
tate sua, vel hæreticos etiam consanguineos,
aut paganos Ecclesiarum prætulerit:
quod, tametli Natalis Alex. censet vali-
dissimum argumentum, nullius est ro-
boris: nam Episcopus condens vetitum
testamentum juxta Cyprianum. Ep. 66.
ad Furnitanos, & juxta Canonicas Afro-
rum sanctiones decedebat prævaricator,
ac statutum Concilio erat, ut si quis hoc
fecisset, non offerretur pro eo, nec Sacri-
ficium pro dormitione ejus celebraretur,
inquit Cyprianus pag. 246. In cassum
itaque tam exemplum Josiæ, quam ca-
non Africanus adversus Mopsuestentum
fuerunt producta. Affirmavit Benignus
Heracleensis ex Ecclesiastica Traditione
posse aliquem propter impia conscripta
anathematizari post mortem, cum tra-
ditio evincat oppositum. Nam Diony-
sius Alexandrinus, auctore Eusebio lib.
vii. H. Eccl. cap. 24. non ausus est
damnare Nepotem Episcopum, qui tra-
diderat prava dogmata, sed ex hac vi-
ta in Ecclesiarum pace migraverat. Epi-
phanio volenti damnare Origenem re-
spondit Theotimus apud Socratem lib. 6.
cap. 11. nequaquam fas esse in mortuum
deservire. Ipse Vigilius in Constituto

auctoritate Gelasii, & Leonis afferentium
Ecclesiarum solummodo potestatem esse li-
gandi, aut solvendi viventes, quoniam
Petro dictum est, *Quodcumque ligaveris
super terram, &c.* ajebat Theodorum
non esse anathematizandum, ut revera
non anathematizaverant Patres Chalce-
donenses, & Ephesini. Joannes etiam
IX. adversus Stephanum VII. qui damna-
rat Formosum in pace Ecclesiarum defun-
ctum inquit: *Quod nunquam decessorum
nostrorum temporibus factum fuisse tradi-
tum est, penitus abdicamus.* Alia plura-
ma profert Lopus cit. loco: at hæc suf-
ficienter commonstrant Patres Quintæ
Synodi in Theodoro damnando vetustam
Ecclesiarum disciplinam, ac traditionem vio-
lasse.

19.
Respondens
tur.

Resp. Benignum Heraclensem negavit.
se in v. Synodo, quod Theodorus in pa-
ce Ecclesiarum obierit: *Ille enim, in-
quit, in communione, & pace Ecclesiarum
defunctus est, qui usque ad mortem
recta Ecclesiarum dogmata & servavit, &
prædicavit: quod vero Theodorus non
servavit & prædicavit recta Ecclesiarum dog-
mata, certum est ex ejus blasphemias.*
Imo damnatum jam Theodorum innue-
runt in Quinta Synodo Patres omnes,
dum perlectis impiis ejus Symbolo, ex-
cerptisque quamplurimis, exclamarunt:
*Hæc jam condemnavimus, hæc jam ana-
thematizavimus, &c.* Porro, eti non
expresse, Theodorus cum Nestorio da-
mnatus fuerat, cum eadem sit utriusque
doctrina, & si Theodori nomini aliquan-
di Patres perpercerunt, non poterant
non illud execrari, cum illius immodica
celebritate, & injusta commendatione
hæresis Nestorianæ contritum caput au-
su temeratio erigeret. Quare damnatio
Theodori non fuit in demortuum im-
pietas, sed dissimulata, nec ulterius fe-
rendæ nequitæ necessaria improbis ado-
ratoribus exprobatio. Atque hac re-
sponsione diluvuntur omnia argumen-
ta, quæ videntur probare neminem in Eccle-
sia communione defunctum posse ana-
thematizari post obitum.

20.
Mortui quo-
que Anathe-
matizari
possumus.

Falsum præterea est, non posse impium
à communione fidelium, posteaquam fa-
tis cessit, repellere. Siquis enim post mor-
tem absolvit potest & declarari orthodo-
xus, cur non subjici tanquam hæreticus
anathemati? Recte Benignus adversus
Theodorum universæ Ecclesiarum protulit
traditionem. Quæ enim Synodus Va-
lentinum, Marcionem, Basilidem, alios
que primi & secundi saeculi hæreticos,
nisi postquam decesserant, condemnavit?

Inveni.

Invenimus anathematizatum post mortem Dioscorum in Schismate contra Bonifacium II. electum, atque Theodorum ipsum damnatum à Rabula Edesseno, & expunctum ex diptychis Ecclesiae sua. Pelagius II. in Epistola superius citata etiam à Synodo Ephesina Theodorum anathematizatum affirmat: *Nam, inquit, cum ab ejus discipulis dictatum ab eo Symbolum fuisse prolatum, illico à sanctis Patribus cum auctore damnatum est.* En Theodorus, auctore Pelagio, à Synodo Ephesina recepta à trium Capitulorum defensoribus, anathematizatus post mortem. Addit Pelagius dignam Romano Pontifice sententiam: *Si Jesum Dominum ac Deum nostrum post mortem Theodorus damnavit; cur Theodorus, qui tot blasphemias Redemptori nostro bofis extitit, non debet anathematizari post mortem?* Accedunt enucleata testimonia Augustini in eadem quinta Synodo lecta, & probata, ex Collat. 3. Carthag. cap. 387. de Unit. Ecclesiae cap. 2. & ex libro 111. contra Cresconium cap. 35. & 39. In hoc adversus Cresconium Opere, priori loco ait S. Pater: *In hac communione se fuerant, quos nefcio tradidores, cum eos demonstraveris, & carne, & corde eos detestabor: nequaquam tamen à vivis in ejusdem Ecclesiae sancta unitate manentibus propter mortuos alienabor: & postremo loco, Judicium non tantum de vivis, sed etiam de mortuis haberi potest: licet enim sit mortuus qui peccavit, nunquam illud morietur quod admisit.* Nec minus perspicua sunt alia Augustini loca, quibus perlectis nihil aliud Patres ad damnandum Theodorum expetiverunt; tanti valere singulis visa est Doctoris præstantissimi auctoritas: ut adnotatum quoque in Florentina Synodo less. VII. Atque ex his liquet posse impium etiam post mortem ab Ecclesiae communione repelliri.

21.
Non obstant
Argumenta
opposita.

Neque oppositum evincunt argumenta contraria. Exemplum enim Iosiae prolatum ab Eutychio, nec in Actibus Syndicalibus insertum est, erratque Evagrius scribens visum iis qui aderant apostolum; quamvis & id concedi potest, si cum Benigno Heraclensi dicamus Theodorum in pace Ecclesiarum non obiisse. Canon pariter Africanus à Sextiliano productus nulla legitur exceptus Synodi approbatione. Nepotis Arsenoitis Episcopi exemplum non est ad rem, is enim propugnaverat errorem Millenariorum nondum ætate sua ab Ecclesia proscriptum; at Theodorus tradiderat usque ad senectam nefarias blasphemias damna-

tas in Ebionæis, atque Samosatenibus. Cyrilus & Vigilius humanius cum Theodoro se se gerebant, quando ignorabant hæreticos jaçtato Mopsuesteni nomine fieri pervicaciores: semper tamen Theodorum implicite anathematizabant, dum damnabant Nestorianismum; ac perspecta hæreticorum machinatione, etiam mortuum anathemate percuferunt; Cyrilus quidem in lib. *De eo, quod unus est Christus.* Vigilius autem in ultimo *Constituto.* Origenem damnatum post mortem ante Edictum Justiniani, etiam ab Epiphanius in Epist. ad Joannem Jerosolym. & ab omni tam Orientis, quam Occidentis Ecclesia hæreticum denuntiatum, ut inquit 2. Apolog. contra Rufinum S. Hieronymus, invicte probat in dissert. de v. Syn. cap. 2. Norisius, quare Theotimus nimis usus est in Origenem comitate. Dum Sanctus Leo, Gelasius, aliqui scribunt Ecclesiam neminem absolvere aut damnare post mortem, tantum asserunt defunctos præmium, aut poenam consecutos neque solvi à peccatis, neque ligari; sed quemadmodum iis, qui dum viverent doctrinæ ac probitatis specimen præbuerunt, post obitum ab Ecclesia sacrificiis juvantur, & commendantur laudum preconio: ita æquum est illos, qui nefariis conscriptis fidem perfundederunt, privari post mortem sanctorum communionis, proscindi maledictis, & cum heterodoxis repelliri. Cum mortuis neque illud judicium exerceri potest, quod partium conflictatione, atque interrogationibus & responsis peragitur: neque præcipitanter ac temere, ut in Formosum fecit Stephanus, pronuntiandum: quatomobrem Stephanus à Floidoardo dicitur

Durus qui nostris, propriis ac du-
rior instat:
Sæva quidem legat vivis, truciora
sépultis;
Folconemque minis, Formosum con-
cudit actis.

Sed Formosihistoriam complecti hac dissertatione non vacat. Legi potest Baronius, & Pagius ad annum 897. Nat. Alex. in H. E. Sæc. ix. art. 13. & 14. Auxilius apud Morinum P. 2. de Sacris Ordinat. Papebrochius in Propylæo, Sandinus, &c.

Argumentum tertium est in defensio-

22.
Objicitur q.

nem II. Capituli, scilicet Scriptorum con-

tra Cyrillum Theodoreti. Nam si hunc

non

T 1

non violato hujus ecumenicæ Synodi jure poterat subire juste evibratum anathema?

23.
Responde-
tur,

Verum nil concludit isthæc objectio. In v. enim Synodo nil contra Theodoreti personam actitatum, sed contra impia ejus scripta adversus anathematizatos Cyrilli: quæ scripta ipsemet Theodorentus implicite condemnavit, dum in Synodo Chalcedonensi præalta voce dixit anathema Nestorio, & cuicunque neganti beatissimam Virginem esse Deiparam. Patres quippe Chalcedonenses illum non aliter suscepissent, nisi prius anathematizasset Nestorium, & ejus blasphemias, pro quibus antea scriptè defendens eas, inquiunt Patres v. Synodi collat. 5. pag. 130. Hinc Pelagius II. citata epistola pag. 276. objectionem ita retundit: *Neque enim Theodoreti omnia scripta damnamus, sed sola, que contra duodecim Cyrilli Capitula, sola, que contra rectam fidem aliquando scriptè monstratur; que tamen & ipse damnasse cognoscitur; qui in sancta Chalcedonensi Synodo vera confessus invenitur.*

24.
Objicitur. 6. impia dogmata proscripterat, jam à plenaria Synodo fuerat absolutus. Quid opus erat hunc iterum mouere lapidem, ac tantas ciere procellas?

Et Respon-
detur.

Verbis Vigili in *Constituto* num. xxvi. pag. 310. respondebo: *Eo quod Nestoriani sub ejus Episcopi nomine, qui à beata recordationis Leone Papa, & à sancta Chalcedonensi Synodo legitur fuisse susceptus, eadem scripta ad adstruendi sui erroris videntur adhibere suffragium, non apicientes quod non solum sancti Patres in Chalcedone congregati damnato Nestorio cum suis dogmatibus, & ipsa damnaverint, sed etiam ipsi Episcopus Theodoreus omnia dicta, quæ beati Cyrilli in Ephesina prima expositis videbantur contraire dogmatibus, in Chalcedonensi Synodo aperta professione respuerit. At de Theodoreto plura cap. præcedenti.*

25.
Objicitur 7. Postrema in patrocinium 111. Capituli, sive Epistolæ, quæ dicitur Ibæ, argumentatio erit istiusmodi. Ibæ in Chalcedonensi Synodo, quamquam A. x. lecta fuerit ejus ad Marim Persam Epistola, declaratus est Orthodoxus, atque sedi suæ restitutus. Non poterat ergo salvo jure Concilii Chalcedonensis ejus Epistola à Synodo v. proscribi.

Respondet Natalis Alexander 1. in Synodo Chalcedonensi Ibæ declaratum orthodoxum, non propter Epistolæ dogma, sed propter contestationem ab eo factam, & comprobata ex actis Sy-

nodi Beritensis quod consenseret pacienter Cyrillum, & Orientales initæ, & anathematizasset Nestorium. II. Omnia acta judicialia peracta post actionem sextam, & post fidei definitionem conscriptam, nullius penitus firmatis fuisse, quia Legati Apostolicae Sedis ad hoc tantum fuerunt directi, ut excisis bærebis catolicæ essent fidei defensores. Ita nimirum scribit S. Leo in Epist. ad Joannem Antioch. & similia ad Episcopos Istræ Pelagiū II. Respondet 3. non fuisse de Epistola Ibæ idem Patrum singulorum judicium, nam licet Maximus Antiochenus dixerit etiam Epistolam Ibæ esse catholicam, alii tamen non Epistolam, sed solum Ibam ob anathematizatum Nestorium Orthodoxum declararunt, alii restituendum dixerunt, quoniam etiam ii suscipiendi sunt, qui ab hereticis revertuntur. Hæc autem omnia verissima sunt, & constant ex Actis Chalcedonensis: sed plura falsa supponunt, scilicet Patres Chalcedonenses judicasse Epistolam esse Ibæ, de hac minime pronuntiæ illam hereticam declarando, ut humaniter exciperent ipsum Ibam suscipientem Synodum Ephesinam, & anathematizantem errores Nestorii, saltim Maximum Epistolam illam judicasse orthodoxam. Omnes, quotquot legi, in eadem opinione versantur, etiam noster Lupus in Appendice ad Synod. Chalced. Act. 9.

Mea tamen sententia est, Ibam fuisse in Synodo Chalcedonensi absolutum, quia nunquam ejus Adversarii demonstrare potuerunt ipsum revera fuisse auctorem Epistolæ ad Marim Persam, & alias evidens erat tandem anathematizasse Nestorium; illam tamen Epistolam directe contrariam definitioni Synodi Chalcedonensis semper Ibam à se conscriptam negasse, & neminem, nec Maximum Antiochenum, illam existimasse Catholicam: atque defensores trium Capitulorum, sicut ex absolutione Theodoreti subdole etiam ejus scripta contra Cyrilum contendebant fuisse approbata, ita ex restitutione Ibæ callide suscepisse patrocinium etiam Epistolæ ad Marim, eidem Ibæ attributæ: ipsum denique Ibam hanc Epistolam in Synodo Chalcedonensi saltim implicite proscriptisse, quemadmodum, ut supra diximus, Theodorentus quoque damnasse cognoscitur quæ scripterat contra duodecim Cyrilli Capitula. Hæc si demonstravero, nihil in hac controversia remanebit arduum ac perdifficile.

Hæc

26.
Respondet
Natalis Ale-
xander.

probatur.

Hæc autem evidenter probo collatione Actuum Synodicon, & Constituti Vigiliani. I. Act. ix. Chalced. Ibas libellum obtulit significans se ab Eutychete in justiam & falsa figura perpeccatum, Ephesi sub Diocoro falsam accusacionem perculisse, inventum innocentem ab illatis sibi calumniis, constare ex Actis à Photio, & Eustathio subscriptis se plane fuisse purgatum, suamque Orthodoxam fidem constare testimoniis omnium Edes-senorum Clericorum. Cum ergo hæc omnia perpeccatum fuerit ob Epistolam ad Marim Persam, Evidenter declaratur, inquit Vigilius in Constituto num.

II. à sapientia Iba Episcopo memoratam ad Marim Persam Epistolam, quia sua fuerat, denegatum. II. Cum producta essent Acta Ecclesie Edes-senæ, & Photius & Eustathius vera ac genuina esse testari fuissent, ex his apparuit Ibas se purgasse exhibita professione rectæ fidei, & ad satisfactionem eorum, quæ objiciebantur, hanc ab eo exactam promissamque satisfactionem, ut in Ecclesiæ Edes-senæ alloquio manifeste anathematizaret Nestorium, ac profiteretur se credere omnia, quæ placuerant Ephesini Patribus, & quæ continentur in literis Conventionis inter Joannem Antiochenum, & Cyrilum Alexandrinum. At quid necessarium erat, inquit Vigilius num. v. de Orthodoxæ fidei sinceritate quid sapiebat scripto deponere, nisi vitasset perfidiae maculam in ipsa Epistola, quæ objecta fuerat,clarecentem? III. In Judicato Photii, & Eustathii extabat Ibas fuisse falsis accusationibus impeditum, ac propterea Ibas hoc Judicatum produxerat; atque ideo tale de Iba prolatum fuerat iudicium, quia accusatores interesse noluunt, & Ibas aperta confessione anathematizavit Nestorium. Eatenus ergo Photius & Eustathius declararunt Ibas Catholicum, quia comprobatum non fuit esse illum revera auctorem Epistolam ad Marim Persam, & ex alia parte anathematizando Nestorium, & approbando decreta Ephesina rectam fidem profitebatur. Vide Constitutum Vigilius num.

VII. Præterea Patres Chalcedonenses hac Iba justificatione non contenti, Act. x. relegi mandarunt accusationes adversus Ibas, & audiri Maran, & Theophilum; cumque accusatores affererent Ibas non semel appellasse hereticum S. Cyrilum, respondit hereticum appellasse tantum ante Synodum Ephesinam, cum audiebat tanquam Apollinarista, neque absolute, sed nisi receperisset Synodus Orientalem. Quomodo ergo poterat Ibas suam fateri Epistolam, in qua

post Ecclesiarum unionem scriptor, quisquis fuerit, Cyrillo obloquitur, Synodusque Ephesinam vilipendit? V. Cum Maras eadem Act. x. objecisset Ibas oblocutum Cyrillo, decretisque Ephesiniis etiam post initam pacem Ecclesiarum, atque ad hoc comprobandum produxisset Epistolam ad Marim Persam, & hæc in sacro Confessu perlecta esset; quid tum Ibas? Epistolamne suam agnotavit? Ita Patres allocutus est: *Jubat vestra Clementia relegi & literas Clericorum Edes-senorum, ut cognoscatis quia & ab his, quæ mihi illata sunt alienus existo, & violentiam sum perpeccatus.* Ostendit ergo, inquit Vigilius num. xii. se per omnia alienum & ab aliis, quæ præcedent loco ei objecta sunt, & ab Epistola ad Marim Persam scripta, quæ statim relecta fuerat. VI. Cur Ibas relegi curavit Epistolam universi Cleri Edes-senii contestantis illum esse Orthodoxum, Synodum Ephesinam probare, revereri Cyrrilum, & nunquam ex ejus ore se audivisse blasphemiam illam, Non invideo Christo facta Deo, quoniam & ego, si volo, possum fieri secundum illum; quæ etiam blasphemia Ibae objiciebatur: cum inquam, hæc relegenda curavit, nisi ut repelleret Epistolæ sibi attributa perfidiam? Cum ergo his relectis Patres Chalcedonenses Ibas receperint, luce meridiana perspicuum est, Ibas restitutum, quia Epistolam ad Marim à se conscriptam negabat, quia id non potuerunt aperte accusatores demonstrare, & quia aliunde ex universi Cleri Edes-senii contestatione ejus aut orthodoxya, aut saltus resipiscientia clarebat. VII. Non solum hæc nostra sententia ex Constituto Vigilius apertissima est, verum etiam magis magisque robatur ex Collatione 6. Quinti Concilii; ubi postquam Theodosius Cappadox, aliquique Episcopi affirmaserit, quod Ibas in ea Synodo non solun abnegavit, sed etiam anathematizavit Epistolam ad Marim Persam; à Synodo universa responsum est, *Scimus & nos hæc ita subsecuta esse:* atque ad majoren cautionem jussum, ut acta Chalcedonensis relegentur. VIII. Quis, nisi omnino desipiat, suspicari potest, aut Ibas, aut Maximum Antiochenum, aut alium ex Patribus Chalcedonensis exstimasse probandam Epistolam ad Marim Persam, quæ, ut recte v. Synodus definitivit, contraria per omnia est definitio-ni, quam pro recta fide sancta Chalcedonensis Synodus pronuntiavit? IX. Ipse Pelagius in Epist. ad Episc. Istræ, quamquam recte cum Leone Magno ait licenter posse reprehendi Epistolam Ibae, etiam si

etiam illam Episcopi Chalcedonenses approbassent, quia in Act. vi. *Professio fidei consummatur, moxque canonum regula figitur*; inquit tamen, quod si quis affirmat Epistolam ad Marim Persam fuisse à Synodo probatam, *gesta ejusdem Synodi destruere conatur*: addit, *quia probata sit, aut difficulter, aut nullatenus demonstratur*: affirmat quod ab eadem Epistola alienum se Ibae respondit; quæ nos hisce argumentationibus demonstravimus. X. Amissum omnia huic assertioni conveniunt. Apparet primum utriusque Synodi Chaledonensis, & Quintæ consonantia: tum claret singulorum Patrum Chaledonensium sententia; Legati enim Apostolica Sedis judicarunt Ibam innoxium, *relectis chartis*, unde non comprobatur adversantium accusatio, & Clericorum suorum absoluebatur contestatione: Episcopi Cœsariensis, & Cyzicensis eundem orthodoxum appellarunt ex Judicato Photii, & Eustathii: Sebastenus Antistes illum assertuit recipiendum ob *abnegationem objectæ Epistolæ*, ac Nestorianæ perfidiae: Juvenalis Jerosolymitanus dignum *pervidit*, qui impetraret clementiam, nam aliqua de conscripta ab illo Epistola persevarabat suspicio; ubique tandem hanc Epistolam cautione ista novimus reprobataam, *qua dicitur Ibæ*.

28. *Insistit*: At Patres Chaledonenses ideo Ibam pronuntiarunt orthodoxum, quoniam Catholicam judicarunt Epistolam ad Marim Persam. Hanc itaque Epistolam una cum Iba approbarunt. Probatur antec. Paschasinus & Lucretius non tantum dixere, *Relectis chartis agnoscimus ex sententia Reverendissimorum Episcoporum Ibam Reverendissimum innoxium approbari*, quæ verba probant judicium latum à Photio & Eustathio; verum etiam addiderunt, *Relata ejus Epistola agnoscimus eum esse orthodoxum*; quibus Ibam etiam ex Epistola ad Marim Persam, quæ post Judicatum Photii, & Eustathii fuerat relecta, Ibam judicarunt innoxium, ideoque & Epistolam approbarunt. Maximus etiam Antiochenus inquit: *Ex his quæ modo relecta sunt, manifestum est, quia ab omnibus ex illatis reverendissimus Ibæ innocens est repertus*; & ex relecto quoque rescripto Epistolæ, *qua probata est ab eo qui adversarius ejus existit, orthodoxa ejus declarata est dictatio*. Quid aperi-
tius? Maximus declaravit Ibam orthodoxum, & orthodoxam Epistolam ab

eo *dictatam*, prolatamque ab Ibæ adversario Mara, id est, ad Marim Persam conscriptam.

Quamvis revera hi tres Catholicam Epistolam pronuntiasent, nihil evince-
tur, ^{29.}

Epistola Capitulorum patroni, cum acta judicialia Synodi Chaledonensis potuerint retractari, Magno id Leone afferente. At respondemus neminem præcitatam Epistolam per omnia sancte Chaledonensi Synodo contrariam judicasse orthodoxam. Legati Apostolice Sedis illis verbis, *Relecta ejus Epistola agnoscimus eum esse orthodoxum*, signifi-
carunt, inquit Vigilius in Constituto n.

19. Ibam innocentem fuisse repertum relecta Epistola Clericorum Edeszenorum, contestantium *ab illius Epistola ad Marim Persam criminis alienam Ibæ conscientiam*. Itaque ejus Epistola non appellatur Epistola ad Marim, sed Cleri Edeszeni; enimvero hæc supplicante Iba fuerat relecta post objectam illi ad Marim Epistolam. Neque officit quod dicatur Epistola ejus, inquit Vigilius; primo *quia ipius appellatur, quam pro se relegi petiit*: deinde quia communis loquendi modo in judicis eorum documenta chartæ & Epistolæ dici solent, qui eis pro se utuntur, & quorum ostenduntur prodeesse negotiis: rursus quia magis aquum est, ut Ibæ dicatur Epistola, quam ille pro sua orthodoxa fidei approbatione ut relegeretur exigit; quam conscriptam ad Marim Persam, quam ad Ibam oppugnandum objectiebant adversarii. Hæc Vigilius num. xx: i. Corrobatur hæc responsio sententia Maximi, quinon ait declaratam orthodoxam *dictationem* Ibæ in Epistola prolatam ab Adversario, sed ex relecto rescripto Epistole, scilicet, ex relecto rescripto Edeszenorum, quo recitato omnia, inquit Vigilius, non solum adversariis non probantibus, aut Iba Episcopo denegante, verum etiam dannante fuerunt reprobata. Quare dictatio non significat, ut vulgo accipitur, conscriptionem Epistolæ, sed Iba apud Judices actionem. Ita apud Jurisconsultos actionem dictare nihil est aliud, quam formulam intendere, sive cum adversariis in judicio experiri, apud Paulum L. Non distinguemus. ff. illud. D. de recept. arbit. In Greco apud Harduinum Tom. I. pag. 540. extat. ὁ Φόδος ἐφη ἀντεὶ τῆς ὑπερέσεως, Orthodoxa declarata εἴη εἰς σημασίαν. Haec tenus de tribus Capitulis, & de heresi Nestorianæ.

CAPUT